

РЕЗОЛЮЦІЯ VIII НАЦІОНАЛЬНОГО КОНГРЕСУ РЕВМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ (Київ, 26–29 жовтня 2021 року)

Враховуючи представлені доповіді, роботу пленарних та секційних засідань, науково-практичних симпозіумів, круглих столів, результати та висновки Об'єднаних сесій Всеукраїнської асоціації ревматологів України (ВАРУ) з Європейським альянсом асоціацій ревматологів (EULAR), міждисциплінарних дискусій, появу новітніх методів діагностики та лікування, проаналізувавши актуальність спадкоємності та співпраці між різними ланками охорони здоров'я, таких як дитяча й доросла ревматологічна служба, сімейна й високоспеціалізована медицина, VIII Національний конгрес ревматологів України рекомендує:

1. У діагностиці та лікуванні ревматичних пацієнтів у клінічній практиці керуватися національними та європейськими (EULAR, ACR, ESCO) настановами та рекомендаціями щодо менеджменту відповідних захворювань, а також даними доказової медицини на основі популяційних досліджень, при цьому враховувати клініко-епідеміологічну інформацію відносно пацієнта, особливостей перебігу захворювання, коморбідності (в тому числі серцево-судинний, гастроінтестинальний, нирковий ризику тощо), супутнє лікування та інші фактори з метою розвитку персоналізованого підходу в менеджменті пацієнтів.

2. У рутинній клінічній практиці лікарів-ревматологів керуватися класифікаціями, стандартами діагностики та лікування ревматичних хвороб, що розроблені робочими групами ВАРУ на основі світових рекомендацій та видані ВАРУ за ред. акад. В.М. Коваленка «Ревматичні хвороби. Класифікація, стандарти діагностики та лікування» (Київ, 2021).

3. Робочим групам ВАРУ підготувати пропозиції щодо формування стандартів діагностики та фармакотерапевтичного менеджменту ревматичних хвороб з урахуванням їх систематизації на основі МКХ XI перегляду.

4. Враховувати та впроваджувати в практику зміни патерну запальних артритів, особливості базисної терапії та вакцинації хворих на ревматичні хвороби під час пандемії COVID-19, на основі доповідей на Конгресі та оновлених рекомендацій EULAR.

5. Створити Національний реєстр щодо застосування біологічних агентів, у тому числі біосимілярів, нових молекул, у лікуванні ревматичних хвороб на основі даних доказової медицини та досвіду застосування в Україні.

6. Створити робочу групу ВАРУ з контролю якості лікування ревматичних хвороб, вивчення побічних явищ, переходу з одного препарату на інший (в тому числі різних груп — інгібіторів ФНП, В-клітинної терапії, інгібіторів JAK тощо) згідно з результатами, оприлюдненими на Конгресі. Надалі — стратифікувати пацієнтів з ревматичними захворюваннями, враховуючи фенотип хвороб, коморбідність, дані клінічних, лабораторних та інструментальних обстежень з метою раціонального призначення лікування, в подальшому — розвитку персоналізованої медицини.

7. Впроваджувати досягнення фундаментальної та регенеративної медицини (в тому числі клітинної терапії, регенеративних технологій, PRP-терапії) в ревматологічну практику.

8. Активно співпрацювати з ортопедами-травматологами щодо своєчасного проведення ортопедичного лікування хворих на ревматичні хвороби з ураженням опорно-рухового апарата, в тому числі коригуючих втручань, синовектомії, ендопротезування тощо.

9. Враховувати коморбідність у хворих на ревматичні хвороби як мультидисциплінарну проблему (в тому числі COVID-

асоційований міокардит, особливі форми ураження нервової системи, синдром активованих вірусних інфекцій, гіперурикемію тощо), за можливості дотримуватися при лікуванні таких пацієнтів принципів персоналізованої медицини.

10. Видати методичні рекомендації на основі результатів Спільного засідання ВАРУ та Асоціації дитячих ревматологів України щодо перебігу та ведення дітей в епоху пандемії COVID-19, появи можливих нових нозологічних форм (у тому числі MIS-C), особливостей вакцинації дітей з ревматичними хворобами.

11. Активізувати розробку стандартів уніфікованої лабораторної оцінки та імунологічного моніторингу хворих на ревматичні хвороби та впровадити стандарти у вигляді рекомендацій ВАРУ.

12. У лікуванні пацієнтів з хронічним перебігом ревматичних хвороб акцентувати увагу на патогенетичному підході до лікування хронічного болю як окремої нозологічної форми.

13. У патогенетичному лікуванні хворих на ОА, поряд з SYSADOA зі значною доказовою базою, розглянути можливість застосування лікарських засобів на основі недетанурованого колагену II типу, згідно з наданими в доповідях на конгресі доказами ефективності.

14. Активізувати роботу платформи RheumaHub для науковців та практичних лікарів під егідою ВАРУ з метою підвищення професійного розвитку та наближення до загальноприйнятих міжнародних стандартів менеджменту пацієнтів із ревматичними хворобами.

15. Продовжити імплементацію телемедицини та цифрових технологій у забезпечення медичної допомоги хворим на ревматичні захворювання.

16. Продовжити впровадження рекомендацій цільової терапії ревматичних захворювань (Т2Т), міжнародних критеріїв та індексів активності захворювання в клінічну практику лікарів-ревматологів.

17. Для покращення науково-практичної співпраці впровадити у діяльність положення підписаного меморандуму між ВАРУ і Українською асоціацією остеопорозу та меморандуму між ВАРУ і Асоціацією дитячих ревматологів України.

18. Врахувати досвід втілення державних та регіональних програм щодо організації доступності медичної допомоги, в тому числі високоспеціалізованої (Лікування ювенільного ідіопатичного артриту, програми «Здоров'я Киян» тощо) та важливість підтримки громадськими організаціями заходів щодо забезпечення пацієнтів сучасним інноваційним лікуванням.

19. ВАРУ та лікарям-ревматологам активно співпрацювати з громадськими організаціями (в тому числі ВГО «Анкілозу.нет» та новоствореними ГО (ГО пацієнтів з ревматоїдним артритом).

20. Опублікувати рішення Всеукраїнської асоціації ревматологів України, прийняті на VIII Національному конгресі ВАРУ 26–29 жовтня 2021 р., у фаховому виданні — Українському ревматологічному журналі.

Президент Всеукраїнської асоціації ревматологів України, академік НАМН України, професор В.М. Коваленко

Генеральний секретар Всеукраїнської асоціації ревматологів України, доктор медичних наук, професор Г.О. Проценко